

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 7C/11/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412200493
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2012:5412200493.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Dolnom Kubíne samosudcom JUDr. Rastislavom Plutinským v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., Bratislava, Prievozská 6/A, IČO: 356 972 70, proti odporcovi: F. G., nar. XX.X.Q., bytom N., S. 48, v konaní o zaplatenie 429,51 EUR s prísl., rozhodol

r o z h o d o l :

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 44,56 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 15.10.2010 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd návrh zamieta

III. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ žalobou zo dňa 18.10.2011, doručenou na tunajší súd dňa 2.2.2012 žiadal, aby súd vydal platobný rozkaz a v prípade odporu podaného voči platobnému rozkazu následne rozsudok, v ktorom určí odporcovi povinnosť uhradiť mu istinu 429,51 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 15.10.2010 do zaplatenia a trovy konania vo výške stanovenej súdom, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

7C/11/2012

- 2 -

Žalobu odôvodnil tým, že navrhovateľ uzavrel s odporcom dňa 25.2.2010 Zmluvu č. V ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky.

V zmysle predmetnej zmluvy navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom, SIM karte bolo priradené účastnícke číslo XXXXXXXXXX.

Navrhovateľ pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. A4918381 odpredal odporcovi mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky Konvector G-25E za kúpnu cenu 0,02 EUR.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že tým, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 23.5.2010-23.7.2010 porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k Zmluve č. A4918381 časť následky neplnenia si zmluvných povinností, je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 384,95 EUR.

Navrhovateľ pokusom o pokonávku zo dňa 30.9.2010 oznámil odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle Článku 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť Zmluvy č. A4918381. Odporca však na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky.

Súdneho pojednávania sa nezúčastnil odporca ani navrhovateľ, ktorý žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti a zaviazal odporcu k úhrade pohľadávky.

Súd vykonal v predmetnej veci dokazovanie listinnými dokladmi založenými v spise, pričom zistil nasledovný stav:

Z vykonaného dokazovania nebolo pochýb o tom, že odporca uzatvoril s navrhovateľom zmluvu o pripojení na poskytovanie služieb ORANGE DOMA zo dňa 25.2.2010 č. A4918381 ako aj dodatok k tejto zmluve o pripojení toho istého dňa. Z predložených dokladov taktiež vyplýva, že odporca od 23.5.2010 do 23.7.2010 neplatil za poskytnuté služby riadne a včas, pričom celková pohľadávka za poskytnuté elektronické komunikačné služby predstavovala sumu 44,56 EUR. Navrhovateľ sa však svojou žalobou domáhal aj zaplata zmluvnej pokuty vo výške 384,95 EUR a to s odkazom na citovaný dodatok k zmluve, kde v článku II bod 2.5 je uvedené, že v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplata splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 663,88 EUR. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinností účastníka, a to v okamihu porušení povinností účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadne úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania služieb v prípade porušenia povinností podľa bodu 2.3 písmena c tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť podniku náhradu škody, ktorej výške presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplata, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy podniku účastníkovi.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové zistenia preukazované navrhovateľom listinnými dokladmi, ktoré sú založené v spise, súd žalobe vyhovel v časti v ktorej sa navrhovateľ domáhal zaplata ceny poskytnutých služieb. Vychádzal pritom z úpravy § 43 odst. 1,2 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách kedy zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu. Nebolo teda dôvodu nevyhovieť žalobe v časti zaplata ceny poskytnutých služieb, žaloba v tejto časti mala odporu v skutkových zisteniach i vo vyššie citovanej zákonnej úprave.

Nevyhovel však súd žalobe v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal zaplattenia zmluvnej pokuty, pretože súd mal za to, že navrhovateľ sa mal podľa § 53a Občianskeho zákonníka zdržať uplatňovania práv zo zmluvnej pokuty, ak bola právoplatne v inom konaní vyhlásená súdom za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa čl. 2.5 Zmluvy o pripojení - č. zmluvy: A4918381 a jej dodatku z 25.2.2010 „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplattenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 663,88 EUR (20.000 SKK).

Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením, či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplattenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi“.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné).

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na

ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s prvostupňovým súdom o len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.). Vo svetle tejto argumentácie odvolací súd vyjadruje znepokojenie nad postupom mobilného operátora a jeho „rešpektom“ k súdnej moci a zákonným regulám. Pre porovnanie odvolací súd dáva do pozornosti dôsledky z ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v nemeckom práve, podľa ktorého môže byť ďalšie používanie zmluvnej podmienky postihnuté vysokou sankciou, ale aj trestom odňatia slobody (porov. rozhodnutie Bundesgerichtshof zo 7. 6. 2011 č. AZ XI ZR 388/10 na stránke MS SR <<http://www.wold.justice.sk/wfn.aspx?pg=h4c&htm=h4/rseuspotr.htm>). Nerozhoduje pritom, že iný súd by mohol mať odlišný názor (porov. § 53a ods. 1 OZ). V podmienkach Európskej únie je ochrana pred neprijateľnými podmienkami spájaná s cieľom posilňovania kvality spotrebiteľských vzťahov a vylúčenia neprímeraností a nemorálností zo života bežných ľudí (rozsudok Mostaza Claro, bod 37).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Politiky štátov EÚ zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 38 Charty základných práv EÚ). Práve neprijateľné podmienky a opakované uplatňovanie nemorálnych plnení uplatňovaných z nekalých zmluvných podmienok môžu odradiť spotrebiteľov od kupovania produktov a znížiť úroveň ich ekonomickej slobody a života. Spotreba vysokou mierou participuje na HDP a ochrana hospodárskych záujmov spotrebiteľov je preto osobitne dôležitá (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ).

V zásade súd vo vyššie uvedenom vychádza z názoru uvedeného v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/91/2011, ktorý si osvojil a vzhľadom na vyššie uvedený právny názor žalobu v časti v ktorej sa navrhovateľ domáhal zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol, pretože má za to, že v danom prípade

je potrebné dať spotrebiteľovi ochranu pred nekalou zmluvnou podmienkou, ktorá už bola inými súdmi za takúto určená.

Zároveň súd v zmysle §517 ods. 1,2 O.z. priznal úrok z omeškania zo sumy, ktorá predstavovala cenu poskytnutých služieb, nakoľko odporca sa dostal do omeškania a žiadaný úrok bol v súlade s právnym predpisom.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle §§ 151 ods1,2, 142 ods. 2 O.s.p., kedy súd musel vychádzať z toho, že navrhovateľ mal úspech len v časti a náhrada trov konania by prislúchala odporcovi, avšak ten trovy konania nevyčísliť a zo spisu žiadne jeho trovy nevyplývali, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto vykonateľným rozhodnutím, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov).